

## **«Україна: пекельний 22-й»: у столиці презентували народний щоденник перших місяців війни**

[16 ЛИПНЯ 2024](#), 16:02

МАРІЯ КАТАЄВА



Книга відображає відчуття українців. Фото: Борис Корпусенко

**Книга зібрала факти, особисті свідчення, рефлексії та есе мешканців столиці, Київщини та інших регіонів України про початок повномасштабного вторгнення.**

Презентація видання «Україна: пекельний 22-й. Народний щоденник», що вийшло друком 2023 року, відбулося до Дня української державності в Колонній залі Київради. Книга видана 2023 року за підтримки Департаменту суспільних комунікацій КМДА.



Мирослава Смірнова. Фото: Борис Корпусенко

«Важливі спогади, думки, почуття, закарбовані у цій книзі, є рефлексією на ті страшні дні, які поділили наші життя на „до“ і „після“. Це хроніки великої війни, із перших днів, засновані на особистому досвіді: із бомбосховищ, під обстрілами, — поділилася **депутатка Київради (фракція „УДАР“), директорка Департаменту суспільних комунікацій Мирослава Смірнова**. — Книга різнопланова. Тут є короткі, емоційні та глибокі тексти від абсолютно різних людей, за віком, регіоном, соціальним станом. Факти та свідчення доповнюють переживання безлічі емоцій. Не всі тексти даються легко, але від цього не менш цікаво. Для мене це документ-свідчення сотень звичайних людей про звірства, що чинить росія на українській землі. Це вже сторінка історії України, яка відтворена свідками подій для майбутніх поколінь».

Вона підкреслила, що видання вже доступне у муніципальних бібліотеках Києва.



Вікторія Муха. Фото: Борис Корпусенко

«Авторки-упорядниці Алла Багірова та Юлія Бережко-Камінська розпочали роботу над книгою з перших днів повномасштабного вторгнення, — зауважила депутатка Київради (фракція „УДАР“), голова постійної комісії з питань культури, туризму та суспільних комунікацій **Вікторія Муха**. — Після пережитого під обстрілами в зоні активних воєнних дій у Бучі та Ворзелі вони вирішили збирати факти, документи, перші рефлексії — власні, друзів, знайомих та зовсім незнайомих людей на злочини, які чинив агресор проти мирного населення, руйнуючи міста та домівки, родини та долі, вбиваючи мирне населення лише за те, що вони українці».



Книга вміщує факти, спогади та рефлексії. Фото: Борис Корпусенко

За її словами, на 320-ти сторінках народний щоденник зафіксував сотні свідчень, світлин та поезії, які народжувалися в самому пеклі воєнних подій, усю палітру настроїв українців з різних регіонів та нашу здатність чинити спротив та об'єднуватись у протистоянні ворогу.

На важливості книги акцентував й **Уповноважений із захисту державної мови Тарас Кремень**.



Тарас Крeмiнь. Фото: Борис Корпусенко

«Вона є об'єктивним свідченням проти російських злочинців, яка має бути долученою до кримінальних справ за геноцид проти українського народу, а також його важливу складову — лінгвоцид. Вірю, що книга буде перекладена та матиме продовження, адже злочини російських людоджерів, на жаль, не припиняються» — наголосив Тарас Крeмiнь.

Він звернув увагу, що свідчення говорять не лише про трагічну історію, а й про нашу громадянську активність, стійкість, незламність та єдність, що дає українцям сили продовжувати боротьбу.



Ігор Степурін фотографує презентацію. Фото: Борис Корпусенко

Як розповів «Вечірньому Києву» **видавець та керівник проєкту Ігор Степурін**, авторки зібрали багато матеріалу про перші місяці повномасштабного вторгнення, по захисту столиці України та Київщині. І звернулися з ідеєю надрукувати книгу.

«Це видання вийшло 2023 року в харківській типографії „Фактор-Друк“, що постраждав внаслідок ракетного обстрілу. Її наклад 5 тисяч екземплярів. Примірники вже є у столичних бібліотеках, плануємо передати й в інші українські книгозбірні», — зазначив він.

Серед усіх рукописів видання отримало найбільшу підтримку членів Видавничої ради при Департаменті суспільних комунікацій міста Києва.



Ольга Романюк та Дмитро Чистяк. Фото: Борис Корпусенко

«Книга повертає в той час, коли ми стикнулися з такими страшними викликами для кожного. і тоді ми не думали, що можливе книговидання, бо треба було боронити країну, — поділилася **членкиня Видавничої ради, директорка Публічної бібліотеки імені Лесі Українки Ольга Романюк.** — Спомини, які містить книга, написані по „гарячих слідах“, у стані гострих душевних станів болю, страху, відчаю, ненависті, ще не притрушених і не приглушених порохом часу. І в цьому унікальність книжки».

Як зауважив **член Видавничої ради, доктор філологічних наук Дмитро Чистяк,** видання є дуже важливим та етапним, бо передає нерв нашої доби.

«Це взірць роботи письменника, який зі своїм народом. який розуміє, що нерв доби треба зафіксувати і передати. Таке видання треба популяризувати якомога ширше, зокрема за кордоном, для інформаційної боротьби, — впевнений він. — Йдеться про простих людей, кожен з яких мав власний досвід, але разом є літописом епохи».

Авторками-упорядницями «Україна: пекельний 22-й. Народний щоденник» є дві журналістки, Юлія Бережко-Камінська та Алла Багірова.



Ліворуч — авторки книги Юлія Бережко-Камінська та Алла Багірова. Фото: Борис Корпусенко

«Коли я виїхала з Бучі, світ розділювався на до і після. Я не знала, як далі жити, як це перетравити, що я хочу далі робити. Опинившись в іншій країні виникла думка написати книгу про те, що ми переживаємо. І тоді я звернулася до чудової журналістки та історикині Алли Багірової, — згадує **Юлія Бережко-Камінська**. — Ми відштовхнулися від дописів у Фейсбуці з нашого кола спілкування: журналістів, письменників, митців, цікавих людей. Це було нашим натхненням і вкраплення в книжку. Також представлені журналістські матеріали, нариси про людей, які описують, що ми пережили. Це страшна книга, яку неможливо читати спокійно. Йдеться про всі регіони України, де прокотилася війна, хоча ми не торкалися безпосередньо військових дій».

**Алла Багірова** звернула увагу, що в цій книзі багато душі, внутрішніх переживань, сподівань на краще. Вона пригадує, що на початку



повномасштабного вторгнення перебувала у Ворзелі. Після деокупації настав вакуум, з кого необхідно були вибиратися — і порятунком стала робота над книгою.

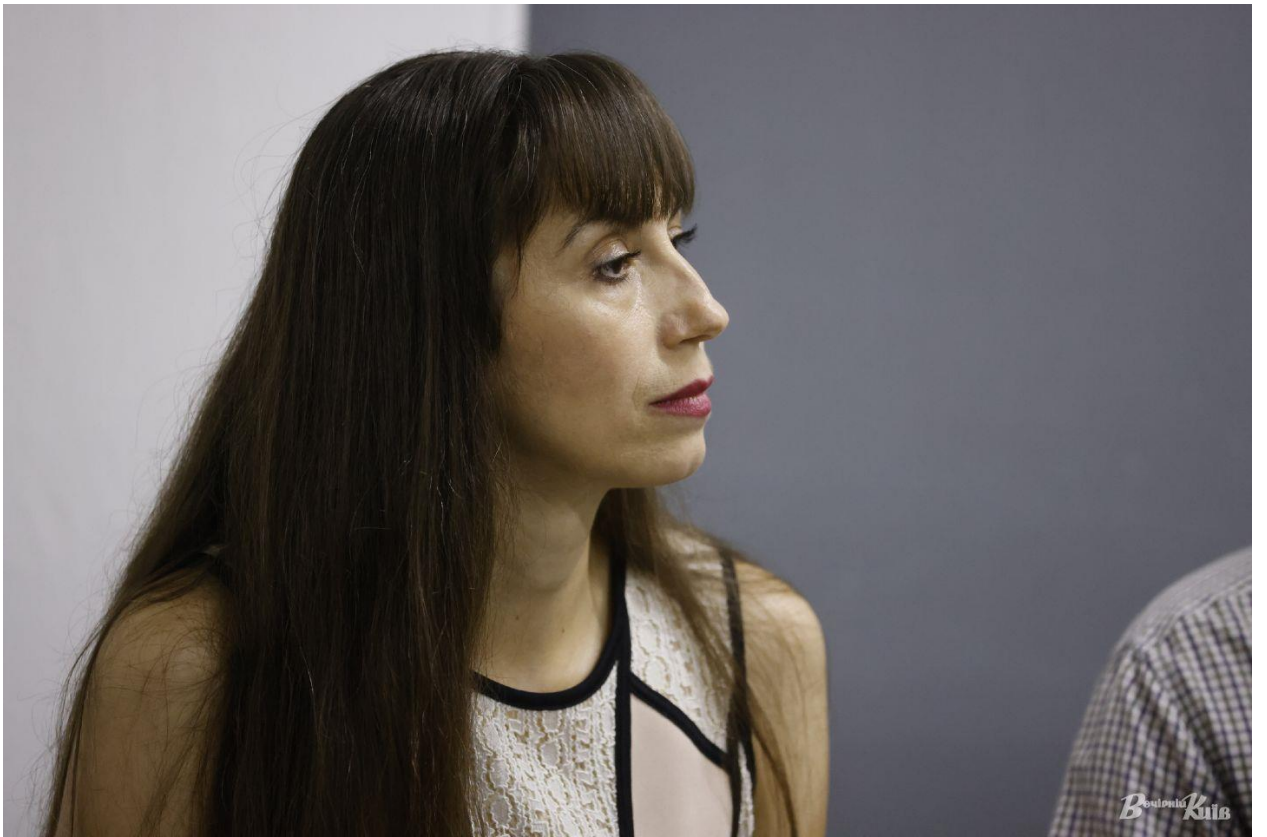


Фотографи розповідають про свій досвід. Фото: Борис Корпусенко

Також до видання увійшли світлини трьох фотографів: Євгена Сосновського з Маріуполя, Юрія Вереса та Олега Гриба (Ірпінь, інформаційне агентство ITV), які зафіксували численні руйнування окупантами міст і селищ Київщини та інших постраждалих регіонів.

На презентацію прийшли і деякі автори книги. Загалом у виданні вміщені близько 160 авторських текстів, а також інтерв'ю з постраждалими від російсько-української війни та історичні хроніки, котрі допомагають глибше зрозуміти значення нинішніх подій, побачити в цьому красномовні паралелі з минулого.

Студент **Єгор Кузьмін**, історія якого увійшла до книжки, в лютому 2022 року навчався у Маріуполі на першому курсу, здобував фах журналіста. Він жив у гуртожитку, де почав вести щоденник, задокументовувати все, що бачив і чув. 23 березня йому вдалося виїхати в Донецьк, а потім через Литву та Польщу дістатися України.



Художниця **Надія Вінник** з Академмістечка, якій війна снилася з дитинства, написала про свої спогади та відчуття. Киянин Ігор Кручик у книзі розповів, як Оболонь переживала кінець лютого — початок березня. Поетеса Любов Голота, яка залишилася в Києві у найскрутніші часи, продовжувала ділитися своїми переживаннями у віршах. Психологиня та психотерапевтка Валентина Возна, що працювала з біженцями у Польщі, поділилася своїм досвідом.

«Нотування спогадів психологічно допомагає, а головне — це зберігає пам'ять для майбутніх поколінь», — підкреслила вона.





Презентація книги розпочалась у Колонній залі Київської міської ради, однак через повітряну тривогу завершилась вже в укритті. Це не завадило заходу, а вчоргове підтвердило стійкість та силу духу мешканців столиці.

Читайте також:

- «Київ. Жінки. Війна»: у столиці [презентували](#) книгу про військові спогади українок. 20 авторок поділились своїми переживаннями та діями у час війни в книзі «Київ. Жінки. Війна», яку видали за підтримки Київської ради та Департаменту суспільних комунікацій КМДА.

**Марія КАТАЄВА, «Вечірній Київ»**